

۱۶۲۵۰۰۰

سید حسین

۱۹۵۷۹۴۹

نام خدا

نگاهی نو به برنامه درسی انشا
(اولین همایش ملی انشا و نویسندگی)

دکتر علیرضا صادقی

حسین حسینی نژاد

نشر لوح زرین

سرشناسه	: همایش ملی انشا و نویسندگی (نخستین : ۱۳۹۳ : تهران)
عنوان و نام پدیدآور	: نگاهی نو به برنامه درسی انشا : (اولین همایش ملی انشا و نویسندگی) / به کوشش علیرضا صادقی، حسین حسینی نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: لوح زرین، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۷۴ ص.
شابک	: ۱-۶۱-۱۷۲-۰۶۰۰-۹۷۸-۴۰۰۰۰ تومان
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: فارسی -- انشا و تمرین -- کنگره‌ها
موضوع	: -- Congresses -- Composition and exercises Persian language
شناسه افزوده	: صادقی، علیرضا، ۱۳۵۲ -
شناسه افزوده	: حسینی نژاد، حسین، ۱۳۳۷ -
رده بنام کنگره	: ۱۳۹۷ ۸۸/۲۸۳۹ PIR
رده بنام دیوبی	: ۰/۶۴۴
شماره کتابساز ملی	: ۵۲۶۸۳۴۳

نگاهی نو به برنامه درسی انشا (اولین همایش ملی انشا و نویسندگی)

تألیف: دکتر علیرضا صادقی - حسین حسینی نژاد

ناشر: لوح زرین

تنظیم صفحات: خرمشاهی

لیتوگرافی و چاپ: افست

شمارگان: ۵۰۰

چاپ اول: ۱۳۹۷

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان جمالزاده جنوبی، خیابان کلهر، پلاک ۲۸، واحد ۸، تهران: ۶۶۹۱۸۱۵۵، همراه
۰۹۱۹۴۸۲۸۸۲۸

کلیه حقوق نشر محفوظ است.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۵
کاربرد روش‌های فعال در آموزش انشا (پروین احمدی - زهرا امامقلی‌زاده گنجی).....	۹
انشا، نوشتن خلاق (لیلا ابراهیم‌خانی - سید صالح اسدی).....	۳۱
انداخته و انشا سیمین بازرگان).....	۵۳
آینده‌نگاری (دکتر احمد تمیم‌داری).....	۶۳
مهارت‌های نوشتن در تدوین اسناد انشایی و چگونگی تقویت آن‌ها (محمد جوادی‌پور	
- مصطفی بزرگان - فرزاد محمدی فارسانی - شهربانو خسروی کامی).....	۸۱
بررسی جایگاه مهارت نوشتن در اسناد فرادستی آموزش و پرورش کشور در مقایسه با	
دو کشور استرالیا و نیوزیلند (رضوان حسینی‌زاده - نسرين لطفی - زهرا افشارکهن).....	۹۷
رویکردهای نوین در آموزش نوشتن انشا (پوران خروشی).....	۱۲۱
شیوه‌های ارزشیابی درس انشا و نگارش (دکتر حسن ذوالفقاری).....	۱۴۳
نقشه پیاده‌سازی راهبرد «تقویت آموزش انشایی» در سند تحول بنیادین	
آموزش و پرورش در چارچوب (BSC)، (دکتر عبدالرضا سید حسینی).....	۱۵۹
نوشتن برای یادگیری (WTL): بررسی اثربخشی تکنیک رفتاری بر یادگیری و	
مهارت‌های نوشتاری دانشجویان علوم تربیتی (آمنه عالی - علی اکبر بیف).....	۱۷۹
برنامه درسی انشا؛ دیسپلین یا حل مسئله؟ (علیرضا صادقی - یاسر حسینی).....	۲۰۵
نقش معلم در انشائوسی دانش‌آموزان و راهکارهایی که معلمان برای بهبود انشائوسی	
می‌توانند به کار گیرند (فاطمه علی‌نژاد راد - دکتر مجتبی مقصودی).....	۲۲۱
سواد دانشگاهی؛ پیشنهادهایی برای گسترش نوشتن دانشگاهی در ایران (نعمت‌الله	
فاضلی).....	۲۳۷
شش ویژگی عام انشاهای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی (سید حسین حسینی‌نژاد).....	۲۶۵

- نوشتن به منزله روش تحقیق (سیدیوک محمدی) ۲۷۷
- سیر تحول زبان فارسی معیار از آغاز تا اکنون (دکتر غلامرضا مستعلی پارسا) ۳۰۱
- آسیب شناسی نگارش در فضای مجازی: نقوش آراسته و پیراسته و بلاگ های آموزشی
(علیرضا مقدم) ۳۲۵
- بررسی تأثیر روش تدریس فراشناخت بر پیشرفت انشانویسی دانش آموزان پایه پنجم
شهرستان ارومیه در سال ۹۰-۹۱ (عبدالحسین نقی زاده انهر - کیوان تیاری) ۳۳۹
- رویکرد فرهنگی به موضوع نوشتن در ایران معاصر (دکتر مهدی نوید ادهم - دکتر
علی ضیایی مهر - دکتر زهرا افشارکهن) ۳۴۷
- رویکرد های نوین در آموزش انشا (آنیثا همایون فرد) ۳۶۱

پیش‌گفتار

نوشتن اساساً فعالیتی فرهنگی است؛ البته نه از آن رو که «نوشته» حاصل نوشتن است و نوشته محصول فرهنگی است (که البته این در جای خود محفوظ و مغتنم است)؛ بلکه از آن رو که نوشتن برآمده از «فرهنگ» نویسنده است؛ بدین معنا که نوع داشته‌ها و انباشته‌های هر فرد و نیز اندیشه و نگرش وی، آفرینشگر نوع نوشتار و سبک نوشتار و استخدام کلمات می‌شود و هر کدام از این‌ها نیز به‌نوبه خود برای خواننده معانی متفاوتی را بازنمایی می‌کند و از این حیث، نوشتن فعالیت فرهنگی است.

انشا نیز به‌عنوان یکی از گونه‌های نوشتن در قالب درسی مشخص و آموزشگاهی، از این مقوله جدا نیست. پنداشت نادرستی در خصوص ارزش و جایگاه انشا به‌ویژه در کشور ما به‌صورت سنتی وجود داشته، این است که انشا را در حد نوعی فرمول نگارش نوشتن تنزل داده‌ایم؛ در حالی که انشا و نوشتن، نوعی ابداع است؛ نوعی آفرینش زبانی که حاصل آن در قالب کلمات در دستان فرد جاری می‌شود. حال با این «آفرینش» در مقام برنامه‌ریزی و اجرا چگونه برخورد کرده‌ایم؟

نتایج تحقیقات مختلفی که در خصوص انشا صورت گرفته، این است که نوشتن صرفاً حسی از انواع حواس آدمی را درگیر نمی‌کند؛ بلکه در نوشتن، تمامی حواس آدمی درگیر می‌شود. فرد هنگام نوشتن با تمامی وجود می‌نویسد؛ بدین جهت انشا در یادگیری دروس دیگر نیز تأثیرگذار است. حال در نظام آموزشی ایران، نوع نگاه ما با این درس (انشا) چگونه بوده است؟ آیا این درس، به‌عنوان درسی مهم و شایان‌اعتنا مدنظر برنامه‌ریزان درسی و مجریان و معلمان بوده یا این که با انواع ناملازمات آموزشی مواجه شده است؟

نبود توجه جدی به انشا در نظام آموزشی و به‌تبع آن در نظام آموزشگاهی ایران، تربیت حرفه‌ای دبیران مربوط که لزوماً دبیر نگارش و ادبیات نیستند، توجه به انشا، نه فقط به‌عنوان

نوعی نوشته، بلکه به عنوان آفرینشی هنری و به عنوان زاینده تراوش های فرهنگی و حتی روان شناختی فرد و نیز دغدغه هایی از این دست، مسئولان برگزاری همایش را بر آن داشت تا اولین همایش ملی «انشا و نویسندگی» را با همت جمعی از دل سوختگان موضوع نوشتن برگزار نمایند. «پژوهشکده فرهنگ پژوهی دانشگاه علامه طباطبائی» نیز به عنوان برگزارکننده همایش، سهم بسزایی بر عهده گرفت که شایسته قدردانی است. امید است این همایش شروع و مقدمه ای در جهت توجه بیش از پیش به موضوع انشا و نویسندگی باشد و نه خاتمه آن برای این موضوع.

در پایان، شایسته است از همه افرادی که در طراحی و برگزاری این همایش سهمی بر عهده داشتند تشکر نمایم. در این میان همکاران فنی واحد چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی به جهت آماده سازی و چاپ بموقع کتاب چکیده همایش، شایسته تقدیر ویژه اند.

دکتر علیرضا صادقی

دبیر اولین همایش انشا و نویسندگی